

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

สังคมโลกในปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง และก้าวเข้าสู่โลกาภิวัตน์ ที่มีการไหลเวียนของข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วและมหาศาล ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ มีการสื่อสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ต มีการพัฒนาเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และสังคม มนุษย์จำเป็นต้องมีการปรับตัวให้เหมาะสมกับยุคสมัยด้วยการแสวงหาความรู้ เพื่อให้รู้เท่าทันกับยุคข้อมูลข่าวสารที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เป็นการพัฒนาและเอาตัวรอด ดังนั้นวิธีการหรือกระบวนการเรียนรู้ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างองค์ความรู้ที่จำเป็น เพื่อรองรับความต้องการของมนุษย์ สำหรับใช้ในการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมกับปัจจุบันและการก้าวสู่นาคต การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับยุคปัจจุบัน คือ การนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ และนำมาเป็นเครื่องมือสำคัญ เพื่อใช้ในการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทำให้การศึกษาในยุคปัจจุบัน มีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ รูปแบบและวิธีการ เพื่อให้ตอบสนองต่อผู้เรียน เพื่อให้ทันกับยุคสมัย และให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) ที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้กลายเป็นที่สนใจของผู้คนทุกมุมโลก ซึ่งได้นำมาประยุกต์ใช้ในด้านต่างๆ อย่างแพร่หลายไม่ว่าจะเป็นด้านการแพทย์ ด้านการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการกระจายข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว ทำให้การดำรงชีวิตในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ผ่านมา การเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน จึงมีเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนต้องมีการปรับตัว และพัฒนาเตรียมความพร้อมให้มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำมาใช้ในการเรียนรู้ และการดำเนินชีวิตอย่างรู้เท่าทัน ดังนั้น การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้เปลี่ยนไปจากแนวทางการเรียนรู้แบบเดิม ที่ครูเป็นผู้โอนความรู้เปลี่ยนไปเป็นค้นคว้าด้วยตนเอง ครูจึงมีบทบาทเพียงช่วยแนะแนว และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ให้นักเรียนแต่ละคนสามารถเรียนรู้ตามความถนัดและประเมินความก้าวหน้าการเรียนรู้ของตนเองได้ (วิจารณ์ พานิช, 2555)

การศึกษาในอนาคตเป็นแนวคิดที่ว่าด้วย “การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning)” เป็นการเรียนรู้ที่ไม่ได้อยู่เพียงแต่ในห้องเรียนอีกต่อไป แต่รูปแบบการเรียนรู้สามารถเรียนรู้ได้จากทุกที่ทุกเวลา โดยการพัฒนาการด้านเทคโนโลยีการสื่อสารหรือ ICT ที่เข้ามามีส่วนในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบวิธีการเรียนรู้ของประชาชาติ เกิดเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีปฏิสัมพันธ์ผ่านเทคโนโลยี หรือเรียกว่า e-learning เทคโนโลยีด้าน e-learning มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หลากหลายรูปแบบ เกิดช่องทางใหม่ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนการสอนออนไลน์ ที่เป็นกระแสนิยม และถูกนำมาใช้มากขึ้นในปัจจุบัน คือ ทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC: Massive Open Online Course) เป็นนวัตกรรมการศึกษาที่สำคัญของโลก ผู้คนทุกมุมโลกสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์ผ่านโลกออนไลน์

และไม่มีค่าใช้จ่าย ผู้เรียนสามารถตั้งอยู่กับเนื้อหาและบทเรียนทำให้สามารถกำหนดการพัฒนาตัวเอง มีความตื่นตัวและมีอิสรภาพ สามารถค้นคว้าความรู้จากเนื้อหาบทเรียนตามความถนัดที่ต้องการเรียนรู้ สามารถเข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิตหรือการประเมิน ส่งงานจนครบ ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่พึงประสงค์ (กฤษณพงษ์ เลิศบารุงชัย และสุรพล บุญลือ, 2558)

ทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน (MOOC) เป็นการนำเทคโนโลยีมาผสมผสานกับการเรียนรู้ด้วยรูปแบบใหม่ๆ ที่คนทั่วโลกสามารถเข้าถึงการศึกษาผ่านทางออนไลน์ (ณัฐภัทร ตินเวส และฐานันท์ ธรรมเมธา, 2559) เป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาตามสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนทั่วโลก อันเป็นผลมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศแบบก้าวกระโดด เกิดเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้เพียงมีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยการเข้าถึงความรู้จากการผ่านเว็บได้โดยง่าย สร้างแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาวิธีการเรียนการสอน และสามารถตอบสนองความถนัดของผู้เรียนที่แตกต่างกันของผู้เรียน มีการเปิดโอกาสให้เรียนรู้อย่างเต็มที่ สามารถรองรับผู้เรียนได้อย่างกว้างขวาง และสามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ทุกที่ ทุกเวลา อันจะนำไปสู่ความเชี่ยวชาญด้วยตนเอง (จินตวีร์ คล้ายสังข์, 2556) ทำให้กระบวนการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการนำมาใช้ ผู้สอนสามารถให้คำปรึกษาในประเด็นที่มีข้อสงสัยจนเกิดความกระจ่างแจ้งในเนื้อหาความรู้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มหาวิทยาลัยหลายแห่งทั่วโลกสนใจ และให้ความสำคัญในการพัฒนาบทเรียนออนไลน์เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากการนำการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน ที่เกิดขึ้นมาใช้ตั้งแต่ปี 2012 ได้รับความนิยอย่างกว้างขวาง เนื่องจากมีมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกจำนวนมากหันมาให้ความสำคัญกับนวัตกรรมดังกล่าว มีการเกิดขึ้นของห้องเรียนออนไลน์ ที่เรียกว่า Massive Open Online Course (MOOC) ที่ใครอยากจะทำเรียนก็เรียนได้ โดยที่ผู้เรียนใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อเชื่อมต่อเข้าไปดูวีดิทัศน์ การบรรยาย รวมถึงทำกิจกรรมงานต่างๆ สอดคล้องกับคำว่า Massive ที่เน้นถึงลักษณะที่มีผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (ณัฐภัทร ตินเวส, 2558) ในปัจจุบันการศึกษาเกิดการบูรณาการองค์ความรู้ทางการศึกษา มีการผสมผสานระหว่างเทคโนโลยีและวิธีการเรียนรู้ใหม่ๆ ที่ทำให้การศึกษามีการขยายกว้างขวางออกไป จนทำให้ได้รับความนิยม เกิดห้องเรียนออนไลน์ขนาดใหญ่ โดยสามารถจะเข้าเรียนที่ไหนก็ได้ตามแต่ต้องการ เพียงแค่เชื่อมต่อผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้เกิดการขยายทางการศึกษาในลักษณะที่กว้างขวาง Massive มีลักษณะที่แตกต่างไปแล้วแต่กรณี อาจจะเริ่มตั้งแต่ 100 คนก็ได้ แต่ในภาพรวมและระบบจะต้องสามารถรองรับผู้ที่ต้องการเรียนรู้พร้อมๆ กัน เป็นแสนๆ คน หัวใจของ MOOC คือการเข้าถึงที่ไม่มีค่าใช้จ่าย เพียงแค่มีอินเทอร์เน็ตก็สามารถเข้าเรียนรู้ได้ มีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนและผู้สอนในการขอคำปรึกษาได้ ตลอดจนจบการเรียนรู้นั้นๆ มีเสรีภาพการเรียนรู้ได้ตลอดไม่ว่าผู้เรียนจะเป็นใครอยู่ที่ไหน

ในปัจจุบันประเทศไทย มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยมีการจัดการศึกษาออนไลน์ในระดับอุดมศึกษา ให้มีการจัดทำสื่อการเรียนแบบอีเลิร์นนิ่ง เป็นเครือข่ายพัฒนาอุดมศึกษา และโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย ร่วมกันจัดตั้งโครงการ Thai MOOC เพื่อพัฒนารายวิชาออนไลน์ในระบบเปิดสำหรับมหาชนขึ้น ซึ่งการพัฒนาแนวทางการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชน (Massive Open Online Course: MOOC) การวางแผนการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ มีการวิเคราะห์

องค์ประกอบการเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนรู้ การเรียน และการประเมินผล ปัจจัยสำคัญของ การเรียนการสอนออนไลน์ คือ ครูผู้สอน ที่จะดำเนินการให้กระบวนการพัฒนาการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ มีกระบวนการสอนที่มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง สื่อที่ใช้มักอยู่ในรูป วิดิทัศน์สตรีมมิงมีเดีย และมีการเรียนรู้แบบเปิดในอินเทอร์เน็ต (จินตวีร์ คล้ายสังข์, 2561) การจัด กิจกรรมและการประเมินผลจะเน้นในเรื่องของความท้าทายที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความรอบรู้ ผู้เรียนสามารถควบคุมการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีปฏิสัมพันธ์ทั้งในส่วนของกิจกรรมและ การประเมินตามสภาพจริงในบริบทการเรียนรู้ร่วมกัน เน้นการมีปฏิสัมพันธ์การเรียนการสอนในกลุ่มผู้เรียน ขนาดใหญ่ (จินตวีร์ คล้ายสังข์, 2556) รูปแบบการสอนแบบ MOOC เป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบใหม่ ที่เน้นการใช้สื่อและเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการเรียนการสอน โดยเฉพาะการใช้อินเทอร์เน็ต และระบบคอมพิวเตอร์ เป็นการสร้างส่งเสริมให้มีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม (ชุตินันต์ เกิดวิบูลย์เวช, 2556) แนวโน้มของการศึกษาในรูปแบบทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน MOOC เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากวิธีการทำงานของคนยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสของ โลกและเกิดความร่วมมือกันมากขึ้น โดยไม่มีข้อจำกัดด้านสถานที่และเวลา สามารถเข้าถึงความรู้ที่ หลากหลาย การใช้อินเทอร์เน็ตกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน ทำให้คนที่มีความสนใจที่จะใช้ เทคโนโลยีโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น เน้นการเรียนรู้ระบบตามความสนใจของผู้เรียน ทรัพยากร การเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน MOOC จึงมีบทบาทสำคัญต่อทุกสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัย และห้องสมุด (น้ำทิพย์ วิภาวินและรุจเรชา วิทยายุทธภูมิ, 2557)

การพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน MOOC มีความสำคัญต่อวิธี การเรียนการสอนเป็นอย่างมาก เนื่องจากรายวิชาที่มีลักษณะการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน จึงต้องมีการพัฒนา เนื้อหา ตลอดจนสื่อเทคโนโลยีที่ใช้ให้มีความเหมาะสมกับบริบทการเรียนรู้ต่างๆ ปัจจุบันสถาบันการศึกษา ต่าง ๆ มีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ที่หลากหลาย แต่ก็ยังประสบปัญหา ดังนั้นการพัฒนา การศึกษาโดยเน้นความต้องการของผู้เรียน และพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งมีความสำคัญต่อ การออกแบบวิธีสอน สื่อ และการประเมินผล ที่จะนำมาใช้สำหรับจัดการเรียนการสอนออนไลน์แบบเปิด สำหรับมหาชน เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทการจัดการเรียนรู้ของเนื้อหาวิชา และสามารถถ่ายทอดถึง ผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ

อักษรอาหรับประดิษฐ์เป็นอักษรศิลป์ที่มีลักษณะโดดเด่นมีความวิจิตรงดงาม สามารถ ประดิษฐ์สร้างสรรค์เป็นรูปแบบต่างๆ ได้ตามต้องการ (อาลี เสือสมิง, 2556) ได้กล่าวว่าการคัดลายมือ ภาษาอาหรับมีมาตั้งแต่อดีตกาลก่อนเข้าสู่ยุคแห่งอัลอิสลาม เมื่อเข้าสู่ยุคอิสลามก่อเกิดความสำคัญและ ผูกพันกับอัลกุรอาน ด้วยความศรัทธาของมุสลิมทำให้การแสดงออกมีความเชื่อมโยงกับสิ่งที่ศรัทธาองการ ต่างๆ ในคัมภีร์อัลกุรอานและพระวจนะท่านบีมุฮัมมัด (ซล) ถูกนำมาถ่ายทอดเป็นอักษรวิจิตรที่ประดิษฐ์ ให้มีความสวยงาม การเขียนคือตาอาหรับ ได้เริ่มแพร่หลายมากยิ่งขึ้นในยุคแรกของอัลอิสลาม ท่านบิ มุฮัมมัด (ซ.ล.) เป็นบุคคลที่ริเริ่มการสอนเขียนในยุคสมัยนั้น โดยเริ่มในกลุ่มชนของท่านและพัฒนา มาจนเป็นที่นิยมในศิลปะอิสลาม อักษรอาหรับประดิษฐ์ ได้รับการถ่ายทอดจากยุคสู่ยุค และมีการสืบทอด การเขียนเรื่อยมา

วิชาอักษรอาหรับประดิษฐ์เป็นรากฐานของภาษาอาหรับ มีความสำคัญต่อชาวไทยมุสลิม ทุกคนที่จะต้องเรียนรู้ ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนวิชาอักษรอาหรับประดิษฐ์ในประเทศไทยเริ่ม

ลดลง (มูฮัมหมัด ตือราแม, 2558) อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอาหรับ ซึ่งรวมถึงอักษรอาหรับ ประดิษฐ์ ในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด ประสบปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ขาดสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ค่าตอบแทนครูผู้สอนน้อย และขาดครูที่มีความเชี่ยวชาญการสอน อักษรอาหรับประดิษฐ์ ส่งผลให้การเรียนการสอนไม่บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ (อัซมัด ลูโบะเต็ง, 2559) ดังนั้นผู้ที่มิมีใจรักและสนใจที่จะเรียนวิชาอักษรอาหรับประดิษฐ์อย่างจริงจังนั้น จะต้องเดินทางไปศึกษา ในสถาบันที่มีผู้เชี่ยวชาญด้านอักษรอาหรับประดิษฐ์สอนโดยตรง และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ที่มีอยู่เฉพาะในต่างประเทศ เช่น มุลินนิธิพื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมและการพัฒนาสังคม ซึ่งเป็นสถาบัน ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ที่มีการเรียนการสอนอย่างเคร่งครัด เป็นศูนย์การศึกษา ของเอกชนในประเทศอียิปต์ มีนักศึกษาจากประเทศต่างๆ ได้แก่ ปากีสถาน รัสเซีย ปาเลสไตน์ ไนจีเรีย จอร์แดน ซีเรีย อเมริกา จีน ญี่ปุ่น กัมพูชา อินโดนีเซีย สิงคโปร์ มาเลเซีย และไทย ซึ่งมีนักศึกษาจาก ประเทศไทยไปศึกษาวิชาอักษรอาหรับประดิษฐ์ ที่ศูนย์ดังกล่าว 20 คน รวมทั้งอาจารย์นัสตารอ บา ซอ ผู้ทรงคุณวุฒิอักษรอาหรับประดิษฐ์ในไทย (คมชัดลึก, 2559) จะเห็นได้ว่า การเรียนการสอนวิชา อักษรอาหรับประดิษฐ์ในประเทศไทยยังมีปัญหาและอุปสรรคหลายอย่างด้วยกัน และการเรียนวิชาอักษร อาหรับประดิษฐ์ที่มีคุณภาพกับครูผู้เชี่ยวชาญต้องเดินทางไปเรียน ณ สถาบันที่เป็นที่ยอมรับและจะต้อง เสียค่าใช้จ่ายที่สูง

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนา ทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับ อุดมศึกษา เพื่อให้มีความเหมาะสมกับบริบทสังคมในยุคปัจจุบัน สามารถแก้ปัญหาในการจัดการเรียน การสอนวิชาอักษรอาหรับประดิษฐ์ได้ ซึ่งทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับ ประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา ผู้เรียนสามารถไปเรียนรู้และทบทวนเนื้อหาด้วยตนเองผ่าน อินเทอร์เน็ตได้ตลอดเวลา ไม่มีค่าใช้จ่ายในการเรียนรู้ สามารถรองรับผู้เรียนได้อย่างหลากหลาย เปิด โอกาสให้มีการเรียนรู้อย่างเพียงพอ ตอบสนองความถนัดที่แตกต่างกัน สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน ในการรับคำชี้แนะ รวมถึงคำแนะนำจากผู้มีความเชี่ยวชาญด้านอักษรอาหรับประดิษฐ์ที่เป็นที่ยอมรับ ผ่านการพูดคุยหรือคำแนะนำแบบตัวต่อตัว ในเรื่องความรู้และทักษะอักษรอาหรับประดิษฐ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับ มหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์
3. เพื่อศึกษาทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์ของผู้เรียน ที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากร การเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน ที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับ มหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์

สมมติฐานงานวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์ของผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้ง ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ประชากรที่ศึกษา

นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2560 ชั้นปีที่ 1- 4 จำนวน 1,199 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 263-204 กราฟิกเพื่อการสื่อสาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ที่เรียนจนจบกระบวนการในการเรียนวิชาอักษรอาหรับประดิษฐ์ จำนวน 40 คน
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหา เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ มีทั้งหมด 6 ตอน ดังต่อไปนี้

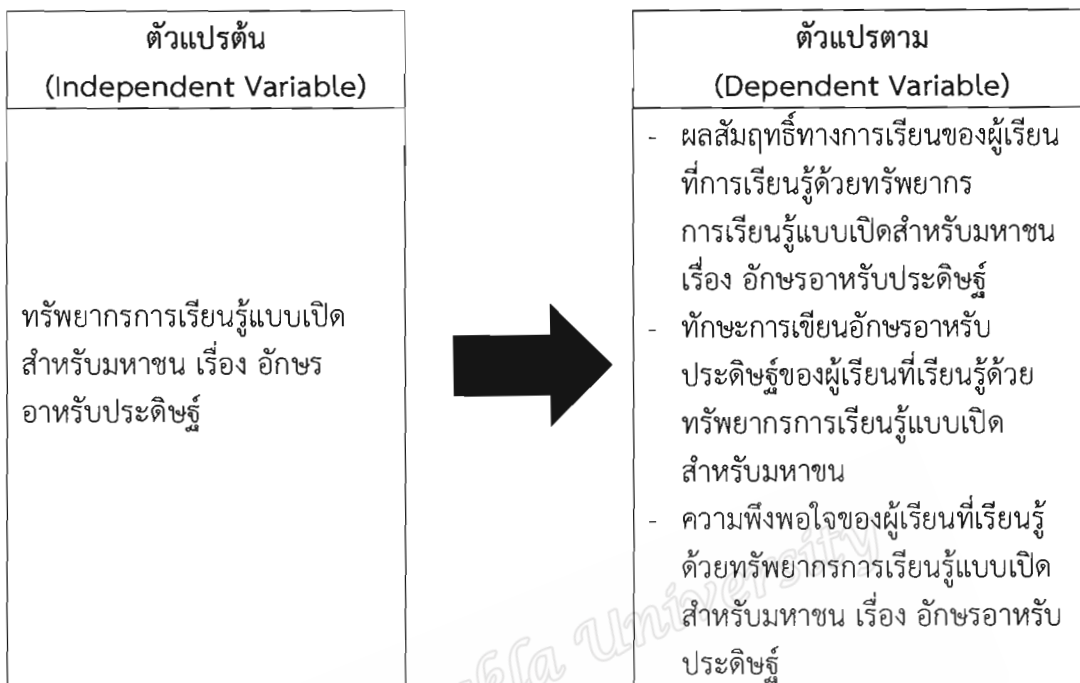
  - ตอนที่ 1 ประวัติความเป็นมาของอักษรอาหรับประดิษฐ์
  - ตอนที่ 2 รูปแบบของอักษรอาหรับประดิษฐ์
  - ตอนที่ 3 การสร้างสรรค์และออกแบบอักษรอาหรับประดิษฐ์
  - ตอนที่ 4 การประยุกต์อักษรอาหรับประดิษฐ์ในงานสถาปัตยกรรมอิสลาม
  - ตอนที่ 5 งานออกแบบกับศิลปะอักษรอาหรับประดิษฐ์
  - ตอนที่ 6 วิธีการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์เบื้องต้น
4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่
  - 4.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable)

ทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์
  - 4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable)
    - 4.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์
    - 4.2.2 ทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์ของผู้เรียน ที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน
    - 4.2.3 ความพึงพอใจของผู้เรียน ที่เรียนด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน หมายถึง หลักสูตรออนไลน์แบบเปิด ผู้เรียนที่สนใจสามารถเข้าเรียนฟรีได้ตามอัธยาศัย รองรับผู้เรียนได้จำนวนมาก เป็นระบบที่ส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้เรียน ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญในความรู้เฉพาะทางสามารถสื่อสาร มีปฏิสัมพันธ์กันได้มากขึ้น แม้ว่าจะอยู่ไกลกันก็ตาม
2. อักษรอาหรับประดิษฐ์ หมายถึง ศาสตร์ความรู้ทางด้านศิลปะอิสลามอักษรอาหรับประดิษฐ์ ที่บ่งบอกถึงเรื่องราวรูปแบบศิลปะการเขียนอักษรอาหรับ ที่เกิดจากการดัดแปลงลายปากกาหรือพู่กัน ผสมกับการขีดเขียนไปมาของเส้นสายก่อให้เกิดลวดลาย ซึ่งเป็นความงามที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของอักษรอาหรับประดิษฐ์ ในขั้นพื้นฐานเบื้องต้น
3. ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์
4. ทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์ หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญในการคัดลายมืออักษรอาหรับ ที่เกิดจากเรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์
5. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบ เห็นด้วยและมีเจตคติที่ดีของผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์
6. ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา หมายถึง ผู้เรียนระดับปริญญาตรี ที่สนใจเรียนรู้ เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

Prince of Songkla University
Pattani Campus